

عنوان مقاله:

تاملی بر مساله امنیت و ابزارهای ایجاد آن در عصر امام علی (ع)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش انتظامی، دوره 3، شماره 2 (سال: 1380)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

مریم معینی نیا

خلاصه مقاله:

امنیت از جمله مسائلی است که در طول زمان، همزاد جوامع انسانی کوچک و بزرگ بوده و جست و جو و دستیابی بر آن، از مهم ترین کوشش ها و انگیزه های انسانی به شمار می رفته است؛ زیرا این کوشش، با جوهر هستی انسان پیوندی ناگسستنی دارد. بنابراین، از قبایل کوچک جوامع اولیه گرفته تا دولت های کوچک و بزرگ و امپراتوری های باستان در طول تاریخ، هیچکدام با مفهوم امنیت بیگانه نبوده اند. البته، در تعریف امنیت و شیوه برقراری آن، هر یک از جوامع به فراخور بینش و نگرش خود نسبت به انسان و جایگاه و ارتباط او با جهان هستی، عمل کرده اند. امنیت گاهی فی نفسه به عنوان ارزشی مطلوب تلقی شده و گاهی به عنوان وسیله ای برای رسیدن به مطلوب های دیگر مد نظر قرار گرفته است. در این پژوهش، نگارنده سعی نموده با تاملی کوتاه بر مساله امنیت در دوران خلافت حضرت علی (ع)، چگونگی و شیوه اجرای آن را از منظر سیره عملی و نظری آن امام حق، مورد بررسی و مذاقه قرار دهد؛ زیرا به نظر نویسنده، از آنجا که قلمرو جغرافیایی امیر مومنان (ع) منطقه وسیعی را در برمی گرفت و شامل اقشار و گروه های اجتماعی مختلف و متنوع از نظر زبان و نژاد بود و نیز با توجه به اعتقاد خود امام (ع) که «مملکت داری جز به تدبیر و انتظام باقی نمی ماند و از مملکت داری و فرماندهی گریزی نیست»؛ ایشان نمی توانست به مسائل مختلف حکومتی و سازماندهی ارکان و عناصر متشکله آن و ضرورت برقراری ثبات، امنیت و نظم و آرامش در جامعه مسلمین کم توجه باشد. عملکرد علی (ع) در طول پنج سال زمامداری، مبین اهمیت برقراری امنیت برای حفظ حیات اجتماعی آحاد مردم است. لذا شکل گیری سازمان ها و نهادهای جدیدی چون دیوان مظالم، شرطه الخمیس، محبس و نظایر آن، به عنوان ابزارهای موثر در ایجاد نظم و امنیت در جامعه، در راستای تحقق عدالت اجتماعی شکل می پذیرد؛ چرا که اصل محوری در پذیرش خلافت از سوی امیر مومنان و روح حاکم بر تمامی اقدام های حکومتی ایشان، ستاندن حق محرومان از ظالمان و اجرای عدالت همگانی و فراگیر و احقاق حقوق بشریت و رفع بدبختی اجتماعات بوده است.

کلمات کلیدی:

امام علی (ع)، امنیت، حکومت اسلامی، شیوه برقراری امنیت، نظم اجتماعی، عدالت اجتماعی، امام علی (ع) و امنیت، سیره امام علی (ع)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1314867>

